GAZETA KRAKOWSKA

Nro 5.

Z KRAKOWA DNIA 17 STYCZNIA 1827 ROKU WE SRODĘ.

— *Z Krakowa.* —

Na 11tem Posiedzeniu Seymu Rzeczypospolitey Krakowskiey dnia 21 Grudnia 1826 r.

Reprezentant Czerniński przymawiaiąc się do wniosków za pomnożeniem przychodów z opłat Konsumpcyinych oświadczył, że nie iedna osoba iak Prezyduiący w Kommissyi Prawodawczey na przedstawienie Delegowanych Senatorów oznaymił, była przyczyną powiększenia tychże przychodów, lecz troskliwość Rządu w doborze osób Administracyą składaiących i daleko więcey ieszcze do tego przyczynić się może, ieżeli do żądania osób w tym przedmiocie Senatowi przedstawianych przychyli się.

Marszałek Seymu oznaymił, iż niewiadomo iest Senatowi aby w tey mierze iakowe wnioski do Senatu czynionemi były.

Assesor Seymu Soczyński żądał zawieszenia do dnia jutrzeyszego deliberacyi nad proiektem do Ustawy wskazuiącey postępowanie w udaniu się od dwóch zgodnych wyroków do Wydziału Professorów i Doktorów Prawa, z powodu uczynić się maiących nad tymże uwag.

Delegowany Sędzia Pokoiu Librowski był równegoż zdania zwnioskiem Assesora Seymu Soczyńskiego, dla podobnych uwag, które nad rzeczonym proiektem Izbie przedstawić zamierza.

Marszałek Seymu zgodnie z wolą Izby do wniosku Assesora Seymu Soczyńskiego i Delegowanego Sędziego Pokoiu Librowskiego przychylił się.

Prezyduiący w Kommissyi Prawodawczey Czaykowski przedstawił Izbie proiekt do Ustawy zamianę Gmachów Instytutów Duchownych Szpital Sgo Ducha i Akademią Krakowską za Gmachy tymże na użytek publiczny zabrane obeymuiącey, z dołączeniem opinii Modyfikacyą proieku mieszczącey.

Sekretarz Seymu odczytał namieniony dopiero proiekt, a Członek Kommissyi Prawodawczey Czerniński modyfikacye do tegoż poczynione.

Marszałek Seymu z uwagi na przedstawione modyfikacye, ażeby bywszy Kościół Scholastyki według proiektu Senatu na mieszkanie Proboszczowi Sgo Ducha przeznaczaiący się, na skład publiczny był zachowanym, gdy co więcey mieszkanie dla Proboszcza Sgo Ducha przy Kościele na Piasku wyreperowane znayduie się, przedstawiał Izbie

że Senat Rządzący w oddaniu Kościołka rzeczonego Proboszczowi S. Ducha miał wzgląd nietylko na bliskość od Kościoła parafialnego pomieszkania, ale i na potrzebę zachowania od ruiny pamiątki w szeregu Starożytności M. Krakowa mieszczącey się. Co zaś do wyreparowanego na Piasku pomieszkania oznaymił, że takowe przez Administratora XX. Emerytów iest zaięte.

Prezyduiący w Kommissyi Prawodawczey w poparciu modyfikacyi przez Kommissyą, proponowanych, na przedstawienie Marszałka oświadczył, że właśnie na tem Kommissya oparła swe zdanie, ażeby dla zachowania przepychu religiynego przodków naszych Kościołką S. Scholastyki Gospodarskiemu nieoddawać użyciu, i iako ozdobę Miasta od własności i straży nieoddzielać Narodu.

Marszałek Seymu z inszey strony wyłuszczał pobudki Senatu że oddanie Kościoła Proboszczowi niemiało na celu obrocenia tegoż na użytek Proboszcza, lecz raczey na użytek Kościoła przez założenie w tym Grubarni i t. p.

Prezyduiący w Kommissyi Prawodawczey Paweł Czaykowski uważał za słuszne przez Marszałka przytoczone powody, gdyby te były w proiekcie obiawione, i cel użycia Kościoła S. Scholastyki wyraźnie określonym.

Izba Prawodawcza modyfikacye Kommissyi Prawodawczey dla udzielenia tymże nowey Inicyatywy Senatowi przesłać uchwaliła.

Delegowany Sędzią Pokoiu Librowski wniosł do Izby prośbę za P. Gawełkiewiczem Pisarzem Sądu Pokoiu Chrzanowskiego względem wypłacenia mu Summy 1400 Złp. tytułem wynagrodzenia zamieszkanie dla Sądu Pokoiu wynaymowane, na budżecie w roku 182; ante lineam z obowiązkiem udowodnienia wynaymowanego mieszkania położoney, z powodów, że takowego w Senacie dopełnił.

Reprezentant Czermiński przymawiaiąc się do prośby P. Gawełkiewicza, wnosił o wypłacenie żądaney przez niego Summy, skoro pomimo udowodnienia i umieszczenia na budżecie takowey nieodebrał, i z tego względu żądał przesłania teyże prośby Senatowi Rządzącemu do inicyatywy.

Assesor Seymu Soczyński niebył za przesłaniem wnioskų Delegowanego Sędziego Pokoiu Jana Mieroszewskiego do Senatu, z powodu, że w przedmiocie wypłaty P. Gawełkiewiczowi Izba już swoią wydała uchwałę, a gdy ten udowodnił co było żądanem, sądził że Senat z Extraordynariów na Budżecie mu odkazywanych wypłacić musiał, skoro na budżecie do tego żadney nieuczynił wzmianki.

Marszałek Seymu był zdania za odesłaniem wniosku do Senatu Rządzącego, gdyż nowa pozycya niemoże bydź bez inicyatywy Senatu na Budżecie umieszczona, a to na zasadzie Reskryptu Kommissyi Organizacyiney w tey mierze wydanego.

Assesor Seymu Florkiewicz twierdził wniosek ten nienależeć do Inicyatywy, bo iest rzeczą względnie którey iuż uchwała Reprezentacyi zapadła; szło tylko o udowodnienie czy P. Gawełkiewicz rzeczywiście mieszkanie wynaymował, co teraz Sędziowie Pokoiu w Izbie zasiądaiący stwierdzaią.

Marszałek oznaymuiąc, że Reprezentacyą stanowi Budżet iedynie na rok ieden, obstawał za odesłaniem prośby P. Gawełkiewiczą do Senatu.

Assesor Soczyński uważał wniosek Delegowanego Sędziego Pokoiu Mieroszewskiego za odnoszący się do wypłaty P. Gawełkiewiczowi tey kwoty, iaka mu przez Reprezentacyą w roku zeszłym przyznana była, a ztąd mniemał niebydź uległem zmianie

przez Prawo iednorocznego stanowienia Budżetu.

Marszałek Seymu deliberacyą nad tym przedmiotem iako bez stosownych tak co do umieszczenia kwoty 1400 Złp. P. Gawełkiewiczowi na Budżecie, iakoteż wynaymowania przez niego mieszkania dowodów za zbyteczną bydź oznaymił.

Assesor Seymu Soczyński potwierdzał umieszczenie kwoty 1400 złp. na Budżecie z roku 1826/7 wypłata iey tylko do czasu złożenia przez P. Gawełkiewicza dowodów zawieszoną została.

Marszałek Seymu przedstawił odesłanie wniosku tego do Senatu, końcem wyiaśnienia zupełnego rzeczy.

Reprezentant Łącki oświadczył się bydź za zdaniem Marszałka, by tylko Senat w odpowiedzi na przedstawienie Izby, użył pośpiechu.

Marszałek Seymu oznaymił Reprezentantowi Łąckiemu, że pozostały czas do narad Zgromadzenia iest wystarczaiącym ieszcze do uzyskania w tey mierze odpowiedzi Senatu, a nawet powtorzenia z strony Izby, gdyby pierwsze przedstawienie bezskutecznem było.

Delegowany Sedzia Pokoiu Librowski był zdania, ażeby przy przesłaniu wniosku Delegowanego Sędziego Pokoiu Mieroszewskiego do Senatu, zarazem przedstawienie o udzielenie Inicyatywy uczynionem było.

Reprezentant Rudowski przeciwnym był zdaniu Delegowanego Sędziego Pokoiu Librowskiego co do żądania Inicyatywy, gdyż wypłata P. Gawełkiewiczowi iuż raz uchwaloną została.

Reprezentant Lipczyński wniosł rownież, ażeby wniosek ten nie po Inicyatywę, lecz po wyiaśnienie Senatowi był udzielonym.

Poczem Izba wniosek Delegowanego Sędziego Pokoiu Mieroszewskiego Senatowi przesłać uchwaliła, a Marszałek o skuteczney w tym względzie Senatu odpowiedzi Izbę zapewnił.

Reprezentant Męciński wniósł prośbę Katarzyny Bartschowey po Senatorze Bartschu pozostałey wdowy, o wyznaczenie iey pensyi Emerytalney.

Reprezentant Czerniński iak z iedney strony uważał słuszność żądania P. Bartschowey, tak z drugiey mniemał na teraz nieosiągnąć skutku, z powodu znacznego w skarbie niedostatku, przedstawił również potrzebę roztrząśnienia proiektu przez Reprezentanta Michała Strożeckiego na przeszłey Reprezentacyi w roku 1824 uczynionego, maiącego za cel potrącenie pewney części z pensyi każdego urzędnika Ara zwaney, na fundusz wsparcia wysłużonym urzędnikom, tudzież pozostałym po nich wdowom, bez naymnieyszego uszczerbku Skarbu.

Izba Prawodawcza prośbę Katarzyny Bartschowey Senatowi przesłać uchwaliła.

Assesor Seymu Soczyński przedstawił prośbę Przełożonego Konwentu XX. Franciszkanów, w przedmiocie przyznania temuż Konwentowi na własność summy 5800 złp. po ś. p. Joachymie Sapradowskim pozostałey i na kamienicy pod L. 241 w Krakowie zabezpieczoney, iako zasiłku na reparacyią gmachów klasztornych, prośbę tę Senatowi Rządzącemu do urzędowego użycia przesłać uchwalono.

Reprezentant Gminy VII. M. Krakowa Jan Giełg wniosł przedstawienie imieniem teyże Gminy, względem przedsięwzięcia środków od często wydarzaiących się pożarów zabezpieczaiących, a temi bydź wskazał, wydanie rozporządzeń względem ostróżnego z ogniem obchodzenia się, i takowych na

)2(

drzwiach każdego domu dla wiadomości obcych osób przylepienia, tudzież wybicie studzien na placach tamże publicznych.

Marszałek Seymu wnoszącemu Reprezentantowi Gielg oznaymił, że co się tyczy studzien Senat Rządzący ciągle zaymuie się sprowadzeniem na takowe wody i tylko brak funduszu skoremu do skutku przywiedzeniu staie na zawadzie. Co zaś do przepisów ostrzegaiących ostróżne ognia użycie, takowe i w Kodexie policyinym i urządzeniach Administracyynych znayduią się, które zarówno kraiowcom iak i zagranicznym wiadomemi, i tychże obowiązuiącemi bydź winny.

Delegowany Sędzia Pokoiu Librowski przymawiał się za przyśpieszeniem sprowadzenia wody do Miasta Krakowa ile że na ten cel wyznaczyła iuż Reprezentacyia przed kilku laty 14,000 i co rocznie pewną kwotę odznaczać by była mogła, gdyby o zaięciu się tą czynnością przekonaną była.

Izba Prawodawcza przedstawienie Reprezentanta Gielg Senatowi zakommunikować postanowiła.

Tenże Reprezentant Gielg wniósł prośbę wdowy Litwińskiey o wyznaczenie iey pensyi Emerytalney, która z uchwały Izby Senatowi przesłaną została.

Reprezentant Czerniński co do sprowadzenia wody do Miasta Krakowa oznaymił, że Komitet Ekonomiczny ciągle nad tem dziełem zastanawia się, natrafia iednak rozliczne przeszkody, z których brak funduszu w skarbie iest naypierwszą.

Reprezentant Łącki dopraszał się o przesłanie Senatowi wniosku iego na ostatniem Posiedzeniu co do intraty z Dóbr Jaworzna uczynionego.

Assesor Seymu Soczyński nieuważał potrzeby odsyłania wniosku Reprezentanta Łąckiego do Senatu, gdy na Budżecie iest umieszczony ten sam przychód co w roku przeszłym 38,000 złp. chyba że z wyrachowania daleko większa okazuie się intrata.

Reprezentant Łącki poprzestaiąc na tem, że na Budżecie ten sam co w roku zeszłym znayduie się przychód, żądał iednak by Budżet w Izbie mógł bydź przeyrzanym.

Assesor Seymu Soczyński oświadczył, że twierdzenie iego względem umieszczoney na Budżecie z Dóbr Jaworzna intraty iest, tymczasowe, o zupełney iednak pewności na przyszłem Posiedzeniu Izbę zawiadomi, do czego potrzebny wniosek Reprezentanta Łąckiego chciał mieć zakommunikowany, który rzeczywiście doręczonym mu został.

Poczem Posiedzenie do dnia 22 Grudnia 1826 r. na godzinę 10 ranną solwowanem zostało.

Jacek *Księżarski*,
Sekretarz Seymowy.

Z Warszawy d. 7 Stycznia.

JW. Jenerał-Porucznik woysk Rossyyskich Albrecht i iego małżonka, wrócili z zagranicy do Warszawy.

W roku zeszłym 1826 kupiono w Warszawie przywiezionych ze wsi: sera sztuk 660,074, iay kóp 144,529, słoniny połci 1833, masła garcy 107,895, drobiu sztuk 716,740, baranów sztuk 42,853, wieprzy sztuk 42;551, cieląt sztuk 39,194, wołów sztuk 31,324, kaszy ięczmienney korcy 24,595, kaszy gryczaney korcy 17,935, kaszy iaglaney 3986, mąki gryczaney korcy 1847, mąki żytney korcy 76,445, mąki pszenney korcy 19,554, węgli fur 20,086, drew fur 108,087, słomy fur 2689, siana fur 69,616, owsa korcy 300,463, ięczmienia korcy 177,671, gryki korcy 3464, grochu korcy 11,085, pszenicy korcy 124,032, żyta korcy 98,970.

Na ostatnich targach Warszawskich płacono za korzec żyta zł: Pol: od 13 do 14. — Pszenicy od 17 i grosz srebr: do 20. — Jęczmienia od 13 do 14 i gr. 10. — Owsa od 8 i gr. 20 do 10. — Siana furę iednokonną od 13 do 18, parokonną od 20 do 29. — Słomy furę zwyczayną od 5 od 7.

Kurs Listów Zastawnych
Towarzystwa Kredytowego Ziemskiego.
Za Sto złotych w Listach Zastawnych
bez 1go Kuponu.
Przedaiących nie ma.
Kupuiący ofiaruią zł: 75 gr: 10.
W Warszawie d. 8 Stycznia 1826 r.
F. H. *Schaber* S. G. K. W.

Z Petersburga d. 13 *Grudnia D. K.*
(Z Dziennika Petersburgskiego.)

Radca Stanu Hecewicz, cywilny Gubernator Miński, został posunięty do stopnia Rzeczywistego Radcy Stanu, z powodu świadectwa, które Jego Cesarzewiczowska Mość Cesarzewicz i Wielki Xiążę Konstanty raczył dać o gorliwości iego w służbie.

Naywyższym Ukazem z dnia 26 Listopada r. b. N. Cesarz Jmć raczył zmnieyszyć cło wchodowe od soli zagraniczney, wprowadzaney przez komory w Jurburgu i Połądze, stanowiąc, iż od dnia 1 Stycznia 1827 wspomnione cło pobierane tam będzie, równie iak w portach prowincyy nad morzem Baltyckiem, po 25 kopiiek od puda.

Z Akermanu d. 12 *Listopada D. K.*
(Z Dziennika Petersburgskiego.)

Jesień szczególniey sprzyiała winobraniu, a wina tegoroczne są u nas nierównie lepsze od win lat przeszłych. Zbiór wina mniey był obfity, lecz cena tak podskoczyła, iż winnice więcey, aniżeli dawniey przynosiły zysku. Podług wiadomości, zebranych przez zwierzchność mieyscową, całkowity zbior wynosi do 35,838 wiader tamteyszych, co czyni około 44,797 wiader zwyczaynych, miary Rossyyskiey. Liczba właścicieli winnic iest 278. Są oni powiększey części rodem Grecy lub Ormianie. — Nie powinniśmy tu zamilczeć o kolonistach zamieszkaiących wioskę Szabę, o 5 wiorst od miasta. Przed czterema laty osiadłe dziesięć czy też dwanaście familiy Szwaycarskich, dały im początek; wnieśli oni tu swóy przemysł czynny i obyczaie łagodne. Wzgórza, okryte przez nich winnicami, opasuią Liman i w naylepszem są położeniu. W przeciągu lat kilku, powstaiąca ta kolonia, do znacznego stopnia pomyślności doszła. W ogólności, widziemy z pociechą, iak od niedawnego czasu uprawa winnic szybko w tym kraiu postąpiła. Przedtem plantacyie zostawione były na los szczęścia, a sama tylko natura, około nich nieiako miała staranie. Teraz, grunt iest starannie wyrobiony; probuią przesadzać latorośle z Francyi, Węgier, i z nad brzegów Renu; wreszcie, zaprowadzaią prassy, podług modelów zagranicznych. Pomiędzy zakładami naywięcey obiecuiącemi pożytku, wspomniemy o należących do Panów Collin i Krynickiego. Ostatni, robił naypierwey w Bessarabii próbę processu chemicznego, służącego do oznaczenia stopnia fermentacyi, wszczynaiącey się w winie, świeżo do beczek zlanem. Za pomocą tey dowcipney operacyi łatwo znayduie się czas, w którym można szpuntować wino, bez obawy rozsadzenia beczek, od fermentacyi. Zastosowanie tey metody tem iest użytecznieysze, iż wina Akermańskie, maią nieco własności win mussuiących. Fabryka Pana Krynickiego, zaszczy-

cona była obeyrzeniem Hrabiego Worońcowa i Pana de Ribeaupierre, w czasie niedawnego ich pobytu w Akarmanie. Winnica skarbowa, wydała tego roku przeszło 32,000 butelek wina. Nowe czynione teraz starania, około polepszenia, ile można, tey fabryki.

Z Paryża d. 1 Stycznia.

Monitor donosi pod dniem 26 Grudnia z Madrytu: że Margr: Chaves usiłuiąc przełamać liniią nad rzeką Tamega, został ze stratą odparty.

Tuteyszy Poseł Hiszpański żalić się miał na uszczypliwe wyrazy w mianey mowie dnia 19 z. m. w Izbie parów przez Ministra spraw zagranicznych względem Hiszpanii, i żądać wyiaśnienia.

Gazeta Echo, lękaiąc się zapewne nowey ustawy względem druków, zaprzestała od wczoraysza wychodzić. Gazeta zaś Pandora nazywa rzeczoną ustawę dziesięciną, która wybieraną będzie od Konstytucyionisty i innych niepodległych Gazet, dla utuczenia Dzienników Paryzkiego, Gwiazdy i im podobnych. Daley wyraża taż Gazeta, iż odtąd 8my artykuł karty konstytucyyney tak brzmieć będzie: „Francuzi posiadaią prawo do obiawienia swych myśli i mniemań drukiem na papierze stęplowanym!„

Jenerał Lafayette złożył na posąg Talmy 200 Fr. W roku zeszłym na tuteyszych teatrach wystawionych zostało 170 sztuk nowych, pomiędzy któremi znaydowało się 13 przez P. Scribe napisanych.

Dawniey, iak wiadomo, Damy miewały podczas fryzowania eleganckich czytelników. Gdy ten zwyczay z mody wyszedł, przemyślnemu zatem trefnisiowi włosów Jourdan, przyszło na myśl, ażeby na rożowych papilotach wydrukowane były anekdotki, które Dama — ieżeli czytać umie — wprzód przeczyta, potem do zawiiania odda. Nie iedna z kobiet, chociaż nie uczona, gdy tylko czytać umie, nauczy się tym sposobem dowcipnych opowiadań.

Lord Cochrane znayduie się teraz w Tulonie.

Z Madrytu d. 18 Grudnia.

Dnia 14 b. m. odbyła się rada Ministrów, która bez przerwy 7 godzin trwała. Przedmiotem tey rady było doniesienie Jenerała kapitana Estramadury San Juan, że 700 wychodniów Portugalskich, którzy pod Magessi do Portugalii wtargnęli, wrócił na ziemię Hiszpańską. Przywieść mieli z sobą znaczną liczbę ranionych w skutku poniesioney klęski od woysk konstytucyynych dnia 11. Wieść iakoby naywyższa Rada cofnęła rozkaz nowego wyboru rekrutów, nie zdaie się potwierdzać, owszem słychać, iż kilkanaście pułków milicyi będzie w czynną służbę wziętych.

P. Lamb, Poseł Angielski, czynił iuż przygotowania do odiazdu, ale nie zdaie się żeby odiechał.

— Dnia 21 —

Dwór zaymie dnia 8 przyszłego miesiąca zamek Pardo.

Poselstwo Króla Angielskiego do Parlamentu tyczące się półwyspu i mowa P. Canninga w Izbie niższey w teyże okoliczności miana, nadeszły wczoray do Rządu naszego. Poseł Angielski miał ieszcze onegday o tem wszystkiem wiadomości. Wysłany przez naszego Posła w Londynie goniec przybył wczoray o godzinie 10 w wieczór do naszego Ministra spraw zagranicznych, i w pół do 12stey rozkazał Król Ministra woiennego, który się iuż był położył, do siebie wezwać. Uzbroienia Anglii zatrwożyły nasz Dwór.

Dziś przybył tu w 4 dniach goniec z Paryża.

Umiarkowane i przesadne stronnictwa wystąpiły teraz przeciw sobie. Pierwszem kieruie P. Ofalia, który tu onegday przybył, i popiera żądania Anglii i Portugalii; ostatnie maiąc na czele Ministra Colomarde i Oyca Cirillo chce woyny. Tymczasem Poseł Angielski usiłuie uskutecznić zmianę Ministrów, skoro P. Colomarde i iego stronnictwo wyszlą Hiszpańskie pułki do Estramadury i Kastylii.

Nadzwyczayny goniec, który w zeszłą Sobotę z dawney Kastylii przybył, przywieść miał wiadomość, że Silveira przez woyska konstytucyyne zupełnie pobity został, które przez Varia do Hiszpanii wtargnąc chciały. Zdaie się, iż zaraz po przybyciu tego gońca nakazano 5 pułkom milicyi udać się do dawney Kastylii, dla zabronienia zgwałcenia granicy Hiszpanii.

Z Lizbony d. 13 Grudnia.

Dnia 9 uchwaliła Izba deputowanych, aby milicyiom płacony był żołd i dawano racyie iak woysku liniiowemu. Zezwoliła także na uzbroienie studentów Koimbry. Niemniey upoważniła Ministra skarbowego do zapożyczenia na 5 od sta 2000 Contos-Reis. Na wczorayszem posiedzeniu słuchany był wniosek Ministra woiennego, aby wdowom i dzieciom poległych w teraźnieyszey przeciw buntownikom woynie podofficerów i żołnierzy wypłacany był nadal żołd pokoiowy, o którym dotycząca się kommissyia zdać ma dziś sprawę.

Hr. Taypa, który opuścił Izbę parów, dla walczenia pod Hr. Villaflor przeciw buntownikom, odznaczył się iuż w iedney utarczcze. Jenerał Azevedo doniósł z Tondella, że po wznieconym w Lamego przez Pułkownika Mello-Pitta rokoszu, powstał także bunt w Viseu. W Trancozo pozostały iednak niektóre milicyie wiernemi.

Wczoray zabronił surowo Minister policyi, Don Rodriguez de Bastos, publicznem oznaymieniem wszelkiego zgromadzania się po ulicach, skoro nie zachodzi potrzeba targowa lub obrządek religiyny. Kto obrazi kogo za przeciwne mniemanie, będzie natychmiast uwięziony. Oznaymienie to tak się kończy: "Rząd konstytucyyny iest rządem porządku, rzetelności i umiarkowania; nieprzyiaciołmi iego są nie tylko ci, którzy nań z bronią nastaią, ale bardziey ieszcze ci, którzy iako fanatyczni potwarcy lub iako gorliwi obrońcy, nieufność i niechęć wznieca ią i pożądaną zgodę przerywaią.,,

— Dnia 16. —

Hr. Villaflor doniósł Ministrowi woiennemu, że dnia 10 Grudnia natrafił na tylną straż buntowników złożoną z dwóch szwadronów jazdy i nieco piechoty pod dowództwem Magessi, przy Alegrette (w prowincyi Alemteio) nie daleko Portalegre. Podpułkownik Mascarenhas pobił buntowników, którzy z utratą 20 zabitych i 29 ranionych ludzi uciekli przez góry ku granicy Hiszpańskiey. List prywatny przydaie do powyższey wiadomości: że Hr. Taypa z dywizyi Hr. Villaflor dognał buntowników pod Magssem, uderzył na nich, którzy utraciwszy kilkunastu ludzi w zabitych i poymanych, uciekli. Ostatni zeznali iż wiele żołnierzy byliby powrócili, ale w mówiono w nich, że za powrotem będą rozstrzelanemi. Magessi uszedł do Hispanii i udał się na północ dla złączenia się z Margr: Chaves. — Canellas stać ma w Lamego, a Telez-Jourdan w Guarda (prowincyi Beira.) Nadeszłe wczoray z Oporto listy nic o tem nie wzmiankuią, ale donoszą, iż ciągle wynoszą się ztamtąd ludzie boiąc się napadu rokoszanów. Margr: Chaves płaci każdemu z

swych ludzi codziennie po 160 Reisów (1 złp. 15 gr.) z dodaniem chleba, wina i mięsa. Kassę ma pełną i co 5 dni żołd wypłaca.

Z Londynu d 30 Grudnia.

Choroba Xcia Jorku tak dalece się pogorszyła, iż lękaią się że J. Królewicowska Mość 8 dni nie przeżyie. Xżę zna stan swóy i dla tego we Czwartek przyiął kommuniią S. z rąk Biskupa Londyńskiego. Często wysełani są posłańcy do Króla o stanie choroby Xcia.

Nie P. Huskisson, ale P. Canning wniesie dnia 12go Lutego do Parlamentu plan względem zmiany dotychczasowych ustaw zbożowych.

Dnia 20 odpłynął z 10ty pułk piechoty do Portugalii, a dziś odpływa 85 pułk. Trzy parowe okręty krążyć teraz będą między naszem kraiem i Portugaliią, a czwarty ztąd na toż przeznaczenie odpływa. Na parowym okręcie Jerzy przybył tu gabinetowy Goniec Haviland z ważnemi pismami z Madrytu. Opuścił Madryt przed 6 dniami, lecz w drodze napadniony był od zbroynych łotrów.

Lord John Russel, znany bardzo iako oppozycyyny członek Parlamentu i iako autor wielu pism o dzieiach Angielskich, został teraz reprezentantem od miasteczka Baudon obrany.

Wedle nadeszłego wczoray doniesienia z Madrytu Król Ferdynand przyiął ultimatum Angielskie i własną ręką podpisał. Przez nadeszłych z Berlina i Wiednia gońców odebraliśmy doniesienia, że Dwory te zupełnie stosuią się do uczuciów Dworu naszego co do Portugalii. Z Portugalii mamy tylko wiadomości do 10 Grudnia.

Gazeta Goniec zawiera za osobliwość, że oppozycyyne pisma, które przed 3ma tygodniami głosiły, iż Angliia znayduie się na schyłku bankructwa, teraz inaczey piszą, i każdego zagranicznego zbiiaią twierdzenia o skarbowym stanie Anglii.

W przeszłym tygodniu zebrano niedaleko Dundee w Szkocyi na zimniaczysku powtornie ięczmień, i nakoniec to pole zasiano żytem.

Dnia 17 Października do Puerto-Cabello urzędowa wiadomość z Karakas, że Jenerał Paez rzecz iak następuie ukończył: Wszystkie wydane od Rządu w Bogota (dotąd zawieszone rozporządzenia) maią bydź uskutecznione i dawny porządek rzeczy przywrócony dopóki Kongres w Santa Fe di Bogota inaczey nie wyrzecze. To zostało publicznie ogłoszone, przyczem muzyka i okrzyki zapełniały powietrze w Puerto-Cabello.

Od granic Tureckich d. 15 Grudnia.

Kapitan Basza Chosrew Basza, powrócił dnia 27 Listopada na admiralskim swoim okręcie, wraz z 25 różney wielkości woiennemi okrzętami, z Dardanellów do Stambułu, i zarzucił kotwice między szczytem Seraiu i letniem mieszkaniem Sułtana. W kilka godzin po iego przybyciu odwiedził go na admiralskiem okręcie W. Wezyr bez żadnego orszaku w pułkownikowskim mundurze nowo utworzonego woyska i od cwiczonych i ubranych na Europeyski sposób żołnierzy morskich z woyskowemi honorami był przyięty. Gdy Kapitan Basza przeyrzał każdy z okrętów, winnych maytków ukarał lub oddalił, niezdatnych od służby uwolnił i zaległy żołd wypłacił, i doniosł o tem Porcie, był dnia 6 b. m. na uroczyste posłuchanie do W. Wezyra przypuszczony, podczas którego udarowany został wedle zwyczaiu honorowem futrem i sztyletem. Potem wprowadziwszy okręty na zimowe leże do arsenału, opuścił flottę i zaiął mieszkanie w pałacu admiralskim, gdzie powitany był przez Tłumaczów zagranicznych Posłów.

Zbudowana dla Greków w Nowymiorku fregata, dostatecznie w potrzeby woienne opatrzona, przybyła dnia 29go Listopada do Malty i miała zamysł udania się niezwłocznie do Hydry.

Listy z Alexandryi zapełnione są użaleniami na ustanie handlu.

Listy z Stambułu pod dniem 25 Listopada donoszą z pewnego źrzódła, że Poseł Francuzki rozpocząwszy układy o zagodzenie sporów między Portą i Grekami, proponował zawieszenie nieprzyiacielskich kroków stron obu. Tęż wiadomość potwierdzaią listy z Amsterdamu.

DODATEK
DO N^ro 5.
GAZETY KRAKOWSKIEY

Z KRAKOWA DNIA 17 STYCZNIA 1827 ROKU WE ŚRODĘ.

OBSERWACYIE METEOROLOGICZNE.

Barometr dla lepszego porownania zredukowany na O° Raumira.

Dzień godzina		Barometr z reduk: na O° R:	Therm: czyli stopnie ciepła	Higrometr	Wiatr	Stan Atmosf:	UWAGI.
Stycz:		cali lin:	stopnie	stop:			
god:	7	27 1, 354	— 1. 3	80	Połud: Za: średni	Pochmurno	o go: 8 śnieg.
	12	„ 3, 403	— 0. 7	75	Zachodni mocny	„	„ 12 3/4 śnieg.
13.	3	„ 4, 006	— 2. 2	69	Połud: Za: wicher	„	„ 3 1/2 śnieg.
	9	„ 4, 760	— 2. 6	80	Zachodni słaby	„	
	7	27 2, 320	— 1. 8	75	Półn: Za: mocny	Pochmurno	
14.	12	„ 0, 236	† 1. 6	71	„ „	„	
	3	26 11, 219	† 1. 9	72	Zachodni wicher	„	Śnieg.
	9	„ 9, 491	† 3. 3	72	„ „	„	
	7	26 9, 346	† 2. 2	72	Połud: Za: wicher	Pochmurno	o go: 7 3/4 grad.
15.	12	„ 10, 591	† 2. 6	76	Zachodni mocny	Słońce z Chmur:	
	3	„ 10, 903	† 2. 1	73	„ „	„	o go: 4 śnieg.
	9	27 2, 211	— 2. 2	77	Półn: Za: wicher	Pochmurno	

J. Steczkowski, Zast: A. O.

— *Z Krakowa.* —

WYCIĄG

Obserwacyi Meteorologicznych z Miesiąca Grudnia robionych w Obserwatorium Astronomicznem Uniwersytetu Jagiellońskiego 1826 r.

Naywyższy stan Barom: d. 25 . 27" 9'''133.

Nayniższy . . d. 4 . 26" 9'''428.

Średni . . . . . 27" 4'''721.

Naywiększe ciepło d. 9 . † 5. 0.

Naymnieysze . d. 8 . — 9. 8.

Średnie . . . . — 0. 008.

Naywiększa wilgoć d. 4 . 86.

Naymnieysza . d. 28 . 75.

Średnia . . . . 81. 15.

Dni pogodnych 1. Pochmurnych 30 Mgły 11. Deszczów 7. Śniegów 12. Wi-

chrów 3 t. i dnia 22. 29 i 30 zachodni d. 30 Północno-zachodni. Wiatr panuiący wschodni.

Po obrachowaniu Obserwacyi Meteorologicznych z całego upłynionego roku 1826 pokazało się, że

Naywyż: stan Baro: był d. 17 Stycz: 28" 2'''826.
Nayniższy . . d. 26 Listop: 26" 8'''337.
Średni . . . . . 27" 5'''894.

Naywiększe ciepło d. 7 Lipca + 26. 2.
Naymnieysze . d. 17 Stycz: — 12. 1.
Średnie . . . . + 7. 576.

Pogodnych dni w całym roku było 76. Słońca z chmurami 97. Pochmurnych 192. Mgły 45. Deszczów 108. Śniegów 48. Grzmotów 10. Wichrów 13. Panuiący wiatr wschodni. — W Krakowie dnia 1 Stycznia 1827 r.

J. *Sieczkowski*, Z. A. O.

Z Rzymu d. 24 Grudnia.

Składki na odbudowanie Kościoła S. Pawła wynosiły dnia 20 b. m. 305,881 3/4 szkudów. Pomiędzy tą kwotą znayduie się 60,000 franków od Króla Francuzkiego, 20,000 ZH. od Króla Niderlanskiego, że składek Władz Katolickich w Prussiech, etc. 3610 3/4 szkudów.

Z Szwaycaryi d. 31 Grudnia.

Wielka Rada Kantonu Tessin zatwierdziła zawartą dnia 28 Października umowę między Kantonami Bazyleią, Lucerną, Soloturną, Uri i Tessin względem zbudowania gościńca przez górę S. Gotarda, i roboty rozpoczną się skoro tylko pora roku dozwoli, gościniec ten będzie nader dogodnym dla wewnętrznych związków Szwaycaryi.

Dnia 31 Grudnia nastąpiło przeniesienie Dyrektóryatu Ligi Szwaycarskiey i kancelaryi z Lucerny do Zurich.

Rząd Kantonu Neuenburga przeznaczył dla Kościoła reformowanych w Lucernie dodatku po 150 Fr. rocznie.

ROZMAITOŚCI.

W roku zeszłym 1826 umarli następuiący sławni Mężowie: Dnia 3 Stycznia w Marsylii Marszałek Suchet; dnia 10 Stycznia Hr. Romiańców, Ces. Rossyyski Kanclerz państwa; dnia 19 Stycznia Jelin Fizyk w Edynburgu; dnia 2 Lutego Marchangy, Prokurator jeneralny w Paryżu; dnia 4 Lutego Roztopczyn w Moskwie; dnia 14 Lutego Falk w Weimarze; d. 17 L. Gabler Teolog w Jeną; dnia 7 Marca Wiarda (autor historyi wschodniey Fryzyi) w Aurich; dnia 10 Marca Jan VI. Król Portugalski; dnia 19 Marca Schatzler w Augszburgu; dnia 24 Marca Xżę Montmorency w Paryżu; dnia 29 Marca Voss w Heidelbergu; dnia 16 Maia owdowiała Cesarzowa Rossyi Elżbieta; dnia 3 Czerwca Karamsin (autor historyi Rossyi) w Petersburgu; dnia 5 Czerwca Kompozytor muzyczny Weber w Londynie; dnia 9 Czerwca Manso w Wrocławiu; dnia 4 Lipca Adam i Jefferson byli Prezydenci Ziednoczonych Stanów północney Ameryki; dnia 7 Lipca Bellart Prokurator jeneralny w Paryżu; dnia 22 Lipca Astronom Piazzi w Neapolu; dnia 21 Września Hebel (autor alemańskich poezyy) w Schwetzingen; dnia 25 Września Fryderyka była Królowa Szwedzka; dnia 28 Wrz. Minister Hr. Zichy w Wiedniu; dnia 3 Października Baggesen, Poeta w Hamburgu; d. 9 Paź: Antonio Trapista w swem klasztorze w Hiszpanii; dnia 19 Października Aktor Talma w Paryżu; dnia 22 Października Boissy d' Anglas w Paryżu, dnia 26 Października Lekarz Pinel w Paryżu; dnia 24 Listopada Bode w Berlinie; dnia 29 Listopada były Gubernator wschodnich Indyy, a na ostatek Malty,

Margr: Hastings w Neapolu; dnia 1 Grudnia Berends w Berlinie; dnia 7go Grudnią Rzeźbiarz Flaxman w Londynie; dnia 14 Grudnia Malt-Brun w Paryżu; dnia 18 Grudnia Walter w Berlinie; dnia 28 Grudnia Bethmann Bankier w Frankforcie.

Z gruzów Pompei, wydobywaią często ciekawe przedmioty starożytności. W drugiem mieszkaniu Felloniki znaleziono niedawno 5 szklanych flasz, w mieyscu oddzielonem przez usypaną ziemie. Czas zmienił ią do tego stopnia, iż się wydaie iak twarde drzewo. Nie można było sądzić, iżby w tych flaszach znaydować się mogły, że tak powiemy niepodobne do uwierzenia przykłady długiego niezepsucia. Muzea Neapolitańskie posiadaią wprawdzie owoce w Pompei znalezione, ale wszystkie, są raczey mumiiami roślinnemi, niż owocami. W flaszach zaś, o których mówimy, znayduią się oliwki i rozmaite sosy, po 18 wiekach tak dobrze utrzymane, iżby mniemać można, że są dzisieysze. Nie wiedziano z razu, coby się w tych flaszach znaydowało. Dopiero P. Campo zaięty ich oczyszczaniem, spostrzegł dnia 28 Października gęsty osad i zwielkiem zadziwieniem wydobył zupełnie świeże oliwki.

O ostrożności przy szczepieniu ospy ochronney.

Limfę należy brać ile możności z brzegu; im bliżey bierze się środka krosty, tem gorsza iest materya. Burza w powietrzu nie sprzyia szczepieniu. Z dzieci, które kilkakrotnie bez skutku miały ospę szczepioną, nie należy brać materyi, z takiey bowiem ospa nie bywa skuteczna. Ile możności szczepić należy wieczorem, nigdy w południe gorące. Nie należy uważać na ilość materyi, gdyż ieden atom iest dostateczny do zaszczepienia ospy. Nie trzeba zaszczepiać materyi zbyt głęboko; naylepsze skutki sprawia, gdy zaszczepiona iest na tkance komorkowatey. Lancet należy zatrzymać w ranie przez kilka sekund; nie potrzeba go zbyt obracać i wpuszczać za głęboko; zbyteczne draźnienie zmnieysza skuteczność. Skorę bladą, zimną i łuskowatą należy poprzednio rozcierać.

O MODACH.

Nieieden gniewa się na niestałość mody, nie pomnąc, że to iest właściwa iey cechą. Gdyby przestała bydź zmienną, nie byłaby więcey modą, lecz zwyczaiem, śmiercią mody. Jest to przyrodzone prawo umysłu ludzkiego, ażeby zawsze postępował daley. Śmiałożby Królestwo mód stanowić wyiątek od tego, w czem umysł szczególniey się czynnym okazuie? Jakiż bowiem iest cel mody? Upiękniać młodych i starych, a że ten cel iest i będzie zawsze idealem, dąży przeto nieustannie naprzód, wynayduie i korzysta z tego, co wdziękowi i piękności coraz większey dodaie okrasy. Ileż to nie przykładaią się mody do wzrostu sztuk nadobnych? Fabrykant, artysta i modniarka, muszą ustawicznie coś nowego wymyślać, i to musi zawsze bydź gustowne i wytworne. Niewolno im na chwilę poproźnować, aby równy krok trzymać z postępuiącą bez ustanku modą, a nawet ią wyprzedać. Mody wymagaią wykształconego rozumu i dobrego gustu. A zatem każda kobieta, każda panienka, hołduiąca modzie, starać się powinna o coraz większe wykształcenie umysłu, o nabywanie coraz więcey wiadomości i ogładę swego gustu. Tak więc wielki cel przyrodzenia, wykształcenie wszystkich władz umysłu ludzkiego na tym padole, więcey przez mody zostaie ułatwionym, aniżeli nie ieden chce te-

mu dać wiarę. Ileż to zmienność mody nie rozszerza życia w społeczeństwie obywatelskiem? Tysiące głów i rąk są bez ustanku zatrudnione, aby iey roszczenia zaspokoić, i wydać na świat to, co płci piękney czarowną daie postać. Niech się więc nikt nie uskarża na mody i ich niestateczność. Korzyść, którą przynoszą, znacznie przewyższa szkody, którą podobno maią zrządzać, a bez mody zostałaby płeć piękna nayw iększego powabu pozbawioną.

TEATR NARODOWY.

Jutro we Czwartek, to iest dnia 18 b. m. daną będzie Komedya w 1 akcie z Rossyyskiego przełożona: *Nie, budź licha kiedy śpi*, czyli *Matka, Mąż, Żona, Przyiaciel i Zwierciadło.* — Po którey nastąpi Komedya w 2 aktach przez JP. Babo: *Puls.* — Zakończy widowisko bardzo zabawna Komedya w 1 akcie, z francuzkiego P. Dubois, przełożona na polski ięzyk: *Trafiła Kosa na Kamień.*

LOTERYIA KRAIOWA.

W 225 Ciągnieniu dnia 17go Stycznia r. 1827 w przytomności Osób od Rządu do tego wyznaczonych, wyciągnięte z koła zostały Numera następuiące:

5. 55. 1. 43. 36.

Przyyszłe 226 Ciągnienie dnia 24go Stycznia 1827 r. przpada.

Dnia 15 i 16 Stycznia 1827 r.

Cena Zbóż różnego gatunku na Targu w Krakowie sprzedawanych.

Korzec	1. Zł.	1. gr.	2. Zł.	2. gr.	3 Zł.	3 gr.	4. Zł.	4. gr.
— Pszenicy	14	—	12	15	11	15	10	—
— Żyta	11	15	11	—	10	15	10	—
— Jęczmienia	11	—	10	—	9	18	9	15
— Grochu	15	—	12	—	—	—	—	—
— Owsa	7	15	7	12	7	6	7	—
— Jagieł	19	—	18	—	17	—	16	—
— Rzepaku	—	—	—	—	—	—	—	—

W Gdańsku dnia 8 Stycznia.

Łaszt 30 Korcy wynoszący.

Pszenicy	od	Złp.	660	do	750.
Żyta	—	—	498	—	510.
Jęczmienia	—	—	468	—	480.
Owsa	—	—	384	—	402.
Grochu	—	—	750	—	780.

DONIESIENIE.

Sąd Appellacyiny etc.

Na zasadzie Reskryptu Senatu Rządzącego z dnia 17 Listopada roku 1826 do L. 4898 wydanego, ogłasza ninieyszym konkurs na Urząd Notaryusza czyli Pisarza Aktowego do Okręgu Chrzanowskiego z kaucyą 6000 Złp. sześć Tysięcy, do tego Urzędu Art: 103 Ustawy hypoteczney przywiązaną z tem dołożeniem, iż Kandydaci o utrzymanie tey posady ubiegać się życzący, prośby swoie, dowodami moralności, odbytych nauk i nabytey do tego zawodu potrzebney praktyki opatrzone, na ręce Prezesa Sądu Appellacyinego, naydalej z dniem 1 Lutego roku 1827, w celu uczynienia propozycyi do Senatu Rządzącego, podać maią — w Krakowie dnia 5go Grudnia 1826 roku.

(podpisano) *Nikorowicz.*

Leonard *Woyciechowski* Zastęp: Sekr.

Dodatek drugi

do Nru 5.

GAZETY KRAKOWSKIEY

DYARIUSZ SEYMU

RZECZYPOSPOLITEY KRAKOWSKIEY.

W Dodatku trzecim do Nru 4go GAZETY KRAKOWSKIEY, oznaymionem było, że Sessye Seymowe od Xtey aż do XXIVtey przez nieuczęszczaiących na Posiedzenia Seymowe Reprezentantów, nie mogły się odbydź dla braku kompletu, dołacza się przeto w dzisieyszym Dodatku do GAZETY KRAKOWSKIEY

LISTA

tych Reprezentantów w liczbie pietnastu,

którzy ciągle na Sessye Seymowe przestali chodzić, a którzy nietylko przez Prezyduiącego w Zgromadzeniu Reprezentantów wzywanemi, ale i przez SENAT RZĄDZĄCY odebrali wezwania, aby podiętym obowiązkom starali się zadosyć uczynić, a temi byli:

JJWW. Michał Badeni, Reprezentant z Gminy Okręgowey Kościelniki.
„ Franciszek Czyżowski, Reprezentant z Gminy Okręgowey *Lipowiec.*
„ X. Jan Dzianot, Reprezentant z Gminy Okręgowey *Czernichów.*
„ Kajetan Florkiewicz, Reprezentant z Gminy Okręgowey *Młoszowa.*
„ Jan Librowski, Reprezentant z Gminy VIII. Miasta *Krakowa.*
„ Jan Mieroszewski, Reprezentant z Gminy Okręgowey *Chrzanów.*
„ Franciszek Paszkowski, Reprezentant z Gminy Okręgowey *Krzeszowice.*
„ Floryan Straszewski, Reprezentant z Gminy Okręgowey *Pisary.*
„ Franciszek Szembek Hr: Reprezentant z Gminy Okręgowey *Kościelec.*
„ Józef Szembek Hr: Reprezentant z Gminy Okręgowey *Poręba.*
„ Alexy Wężyk, Reprezentant z Gminy Okręgowey *Bobrek.*
„ Michał Wroński, Reprezentant z Gminy IX. Miasta *Krakowa.*
„ X. Sobestyan Zarzecki, Delegowany z Kapituły.
„ Karol Hube, Delegowany z Akademii.
„ Antoni Szaster, Delegowany z Akademii.

Jak to w Protokóle Obrad Seymowych umieszczonym iest.

JAN KANTY SIWECKI,
Sekretarz Seymu.